

PETROL-İŞ

**sendika
liderliđi
sanatı**

PETROL-İŞ SENDİKASI YAYINLARI

**SENDİKA
LİDERLİĞİ
SANATI**

GİRİŞ:

İşte... seçildiniz. Heyecanlı geçen bir kongrenin sonu sizin sendika lideri olduğunuzu ilan etti. Bir sürü tebrikler aldınız, alkışlandınız.

Kongrede belki yapıcı tenkitleriniz, sevimlilik ve alçak gönüllülüğünüz, arkadaşlarımız üzerinde yarattığınız güven, belki de daima eleştireci oluştunuz, herşeyi inkâr edebilmeniz ya da kitleyi iyi sürüklemekteki maharetiniz, başarınızın sırrı oldu.

Mevkinizi ya hak ederek, ya da hak etmeyecek elde ettiniz. Ama, şimdi büyük sorumluluklar altındasınız. Yüzerce kişiyi idare edeceksiniz. Onların malî ve hukukî sorumluluklarını yüklediniz. Acı, tatlı günler geçireceksiniz. Mücadele edeceksiniz.

Şüphe yok ki, liderlikte başarılı olmak ve yüz akıyla yeni devrelere ulaşmak istiyorsunuz. Şimdi, güç ve muhteşem bir sanatı, sendika yöneticiliği sanatına icra edeceksiniz. Unun zamandır belki hayalinizde yaşadığınız gibi ya da sürpriz sonucu lidersizsiniz. Çevrenizde benimsediğiniz takdir ettiğiniz ve hattâ taklit edeceğiniz liderlerde mevcut. Ancak, siz belki başka

değişik şartlarla karşı karşıya kalacaksınız. Üyelerinizi yetiştirmek ve onlara iyi yararlar sağlamak durumundasınız.

Bu ders notunda sizlere, iyi bir sendika yöneticisinin uymak zorunda bulunduğu, psikolojik vasıflardan önemlilerini saymaya çalışacağız.

HOŞGÖRÜLÜ OLUNUZ :

İyi bir sendikacı olarak tanınıyorsunuz. Sözümlü ve fikrinizi dinletmeyi iyi biliyorsunuz. Ancak, çok geçmeden çevrenizdeki eleştirilerin çoğaldığını, sizi huzursuz ettiğini farkedeceksiniz. Bu anda sizi kurtaracak şey, hoşgörü denilen faziletten haberdar olmanızdır.

FİKRİNİZİ DİNLETMEYİ BİLİN :

Hoşgörülü olduğunuz, fakat fikrinizi dinletmiyorsunuz. Bu zaman da yönettiğiniz kitlenin anarşiye sürüklendiğini göreceksiniz. Sendikalar, demokratik kuruluşlardır. Sendika üyelerinin binbir türlü dert ve istekleri vardır.

Sendikada işçiler, çoğu kez sabırsızdırlar, fikirlerini açık açık ve hattâ acı acı söylemekten çekinmezler. O halde herşeyi disiplin ve gelişme yolunda yürütebilmek için, mutlaka hoşgörülü olmak ve fikrinizi dinletme yeteneklerine sahip olmanız gerekir.

Eleştirilere karşı müsamaha tanımıyorsanız, başarısızlığa ve devrilmeye mahkûmsunuz. Aksine, hoşgörülü olduğunuz fakat fikrinizi dinletmiyorsanız, sendikanız curcunaya dönebilir. Eğer, bu vasıflardan 2 sine birden sahipseniz yani hem fikrinizi dinletebiliyor, hemde eleştirileri hoşgörü ile kıymetlendirebiliyorsanız, o zaman iyi bir idareciniz demektir.

Hem peşinizdekileri iyi sürükleyebilir ve hem de, sendikanızı gün geçtikçe iyi bir kuruluş haline getirebilirsiniz.

ÖNÇE KABAHAATI KENDİNİZDE ARAYIN:

Geç vakitlere kadar çalışıyorsunuz. Gece-leri sendikadan en geç çıkan sizsiniz. Hattâ seçilmiş diğer arkadaşlarınızın da görevlerini siz yapıyorsunuz. Ama, gene huzursuzsunuz. Bu durumdan da herkes haberdar, kimsenin meçhulü değil. Çünkü durumdan her fırsatta şikâyetçi oluyorsunuz. Size göre, seçilmiş diğer arkadaşlarınız kabiliyetsiz ve beceriksiz kimselerdir. Size göre arkadaşlarınız yazışmalar ve temaslarmında türlü hatalar yapıyorlar. Bu yüzden sizin işinizi ağırlaştırıyorlar ve uzatıyorlar.

Bu konuda şöyle düşünmelisiniz, fevkalâde bir tesadüf kabiliyetsiz ve beceriksiz kimse-

leri sizin yanınıza seçmiş olabilir. O halde kabahat bugüne kadar sizin. Çünkü hata ve kusurları yapanlarla beraber konuşup, çare aramak zorundaydınız. Yoksa şikâyetleriniz sizin beceriksizliğinizi kanıtlar.

Mesclclere arkadaşlarınızla birlikte çare bulmak zorundasınız. Sekreter, muhasip diğer yönetim kurulu üyeleride başkana anlayış göstermelidirler. Bildiklerinizi onlarada öğretin.

GÖREV VEYA MESULİYET YÜKLENİNİZ:

Bütün işleri arkadaşlarınız ve üst kademelere yükleyip, işin içinden sıyrılmayın. Arkadaşlarınızın oylarını alıp seçildiniz. Onların bu teveccühlerini hak edebilmek için çalışmak zorundasınız.

Böyle yaptığımız takdirde sade seçilmiş olanlarda değil, bütün sendika mensuplarında çalışma hevesi yaratmış olursunuz. Yardımlaşma Sandıkları, mesken kooperatifleri kurmanız, eğitim çalışmalarını yapmanız gerekir.

Bunun için, amatörcce ve zevkle çalışacak arkadaşlara ihtiyacımız var. Bunu önce kendiniz çalışarak çevrenizdeki insanlarda heves uyandırarak yürütebilirsiniz. Yarattığınız şevk ise, başarılarınıza yeni başarılar katar.

Görev yüklenirken, sendikamızın diğer yöne-

ticileri de başkanı yalnız bırakmamalı. Bu konuda hepsi üyelere, diğer sendikalara örnek olmalıdırlar.

KARAR VERMEDEN ÖNCE İYİ DÜŞÜNÜLMESİNİZ:

Başkan olarak, sekreter olarak veya sendikamızın karar organlarında görevli olarak olduğunuz kararlar karşısında herkes mutlak güven duymalıdır. Daima doğruya karar veren ve sendikayı başarıya ulaştıran liderler olmalıyız.

Her gün çıkan anlaşmazlıklar, uyuşmazlıklar, toplu sözleşmeler ve diğer sendikal faaliyetler hep iyi düşünülmüş, iyi hesaplanmış kararlar bekler. Sizin kararlarınızla tek bir üyeniz bile zarar görmemeli.

Prensibiniz şu olmalı; her hangi bir üyenizin zararına sebep olacak hareket, faaliyet ve karardan önce bir kere düşünmek, ama tüm üyelerin faydası için hareket, faaliyet ve kararlarda da derhal adım atmalsınız.

İrade ve kudretinizi meydana çıkarmak için tek bir üyeye bile kıymet verin. Ancak bunun sınırı toplumun yararına kadar olmalı. Toplumun menfaati söz konusu olunca derhal harekete geçin.

DAHA İYİYİ EL BİRLİĞİ İLE ARAYINIZ :

Hepinizin görevi, şartların daha iyiye gitmesine çalışmaktır. Sizler, sendikâli hayatta, daha iyi düşünerek ve ciddiyetinizle, devamlı gelişen kardeşlik havası içindeki çalışma hayatını gerçekleştirerek, kişiliğinizi isabet etmiş olacaksınız.

Üyeniz az da olsa, kasanız sınırlı da olsa daima yapabileceğiniz iyi şeyler vardır. Bu yüzden zaman zaman işçiler arasında sohbet toplantıları, düzenlemek suretiyle çevreniz için, üyeleriniz için faydalı şeyler yapabilirsiniz.

Böylece çevrenizde elbirliğiyle daha iyiyi oluşturmak için öncüllük edeceksiniz.

ÇALIŞMA ARKADAŞLARINIZI VE ÜYELERİNİZİ MÜMKÜN OLDUĞU KADAR İYİ TANIMAYA ÇALIŞIN:

Üyeleri ve birbirinizi tanıyabildiğiniz oranda politikanız başarılı olabilir. Üyelerin ya da sendikâli görevlilerinin hevesle sendikâli ve işlerine bağlanmalarını istiyorsanız, onları iyi tanımak ve sendikâyı sevdirmeye durumundasınız. Sizin yarattığınız heves, örgütlenme ve diğer faaliyetlerde size çok yardımcı olacaktır.

SORUMLULUKLARINIZ İÇERİSİNDE HAREKET EDİN :

Kanun, tüzük ve yönetmelikleriniz, seçilmiş ya da alınmış olan yetkilerinizin ve görevlerinizin hududunu çizmiştir. O halde, işlerin karışmaması ve hatasız yürütülmesi için herkes görev ve sorumluluklarının sınırında hareket etmeli ve diğeriniinkine müdahale etmemelidir.

Ayrıca hep birlikte mes'uliyetlerin birbirine karışmaması için de kontrol görevinizi ihmal etmeyiniz. Bu suretle hem görevler intizamla yürür, hem de siz çevrenizin güvenini kazanmış olursunuz. Ayrıca tamamen duruma hâkim olabilirsiniz.

Bunun aksi olduğu takdirde, kişiler çeşitli tertip kurnazlık ve hilelerin peşine takılırlar. Sendikâli çalışmalar sekteye uğrar. İşler tamamen karışır. Ve öyle bir an gelir ki, sendikâde sizin seçim döneminizde akılı başında bir ferdi görev yapmasına olanak kalmaz.

İŞBİRLİĞİ :

İşbirliği prensibine yöneticiler olarak sıkı sıkıya sarılmak zorundasınız. Hangi mesele ve evrakta işbirliği yapacağınızı, önceden tesbit etmeniz gerekir. Sekreter ve Muhasibin, Başkanın görevleri bellidir. Genellikle yazışmalar sekreter tarafından yürütülür. Mali yazışmalar

ve evrak muhasibin sorumluluğu altındadır. Bu hususlar gelenek olarak yerleşip, herkes iş ve görevine intibak edince lüzumsuz müdahalelerden ve lüzumsuz yol gösterme gayretlerinden kaçınmalıdır.

MAKAM VE SORUMLULUKLARA HÜRMET EDİNİZ :

Birlikte seçildiğiniz arkadaşlarınızdan herhangi birini beğenmeyebilir ve onunla birlikte çalışmayı istemeyebilirsiniz. Ancak, unutmamanız gereken husus seçileninde sizin gibi görevli olduğu ve arkadaşları için çalışmak mecburiyetinde oluşudur. O halde onun mevcudiyetine ve başarısına tahammül etmek, onu desteklemek zorundasınız. Çünkü sizi seçenler, ümit ve iradelerini sizlerin çalışmanıza bağlamış, sizleri görevlendirmiştir. O halde arkadaşımızın görev ve sorumluluğunu çığneyemezsiniz. Bu hususa dikkat etmezseniz, sendikada bir genel çekişme ve tartışma havası yaratmış olursunuz.

Çeşitli kuruluşlar ve makamlarla devamlı temas zorundasınız. İlişki kurduğunuz insanların bir makam ve sorumluluk sahibi olduklarını unutmayınız. Bu insanlarla konuşurken, hoşlanmadıklarınıza ya da size güçlükler çıkaranlara karşı kırıcı olmaktan kaçınınız. Mantık ve fikirle ikna ediniz.

BİR ARKADAŞINIZA YETKİ VERİNCE GEREKENLERİ DE HABERDAR EDİNİZ :

Bu kuralın önemi şurada: İlgililer zamanında haberdar edildiği için yetki verdiğiniz arkadaşınız ilişki ve uğraşlarında güç duruma düşmeden rahatlıkla çalışır. Ayrıca sendikada yetkililerin ve işlerin birbirine karıştırılması ve tekrarı önlenmiş olur.

GÖREVLERİ YETENEKLERİNİZE UYGUN ŞEKİLDE KABUL EDİNİZ :

İcra kurullarında, denetim, onur ve yönetim kurullarında görev almak demek, bu iş bölümlerinden birini yüklenmek demektir. Bu işleri yürütecek yeteneğe sahipsiniz o göreve talip olun, değilseniz yerinizi yetenekliye devredin. O halde sendikadaki çeşitli görevlerin isteklerini, yetenekleri önceden ayırın ve tanımağa çalışın, sonrada gereken yeteneklere sahip olun, olmadığınızı anlamağa çalışın. İhtisas, öğrenim, tecrübe ve fiziki durumunuzu gözünde bulundurun.

Görev dağıtırken, ya da herhangi bir arkadaşımızın seçimi için kulis faaliyetine başlamadan önce, bu hususları uzun uzun düşünün. Görev alırken veya dağıtırken, yetenek unsu-

runu dikkate almazsanız, hem işlerin başarıyla yürütmesi yolunu kapamış ve hem de çevrenizin size olan güvenini kaybetmiş olursunuz.

İşlerin yürütmesi sırasında görülen yeteksizlikleriniz, arkadaşlarımızın işlerini tehlikeye koyabileceği gibi, size verilen önemi de kaybedersiniz, sıradan bir sendikacı olarak devrenizi tamamlarsınız.

FIRSATÇILARA MEYDAN VERMEYİN:

Bütün insanları, yönettiğiniz arkadaşlarınızı seveceksiniz ve yine hepsinin iyi insanlar olduğunu kabul edeceksiniz. Zaten işiniz bağınızdan aşkınken böyle sosyal görevler yüklenmeniz nedeninde sadece insanlara duyduğunuz sevgi olmalıdır. Eğer, görevinize bu prensiple başlamışsanız, ya da zaman zaman bu prensipten ayrılıyorsanız hiç şüphemiz olmasın başarısızlığa mahkûmsunuz.

Sendikada size karşı olanları da aynı olumsuz duyguyla yorumlarsanız, bunun sonucu da sendikanızın güçsüzleşmesine ve hatta parçalanmasına yol açar.

Prensip bu olmakla beraber, gerçekten çevrenizde kötü olan, kötülükte sonuna kadar ısrar eden insanlarda vardır. Bu gibiler hem işçi, hem de işverenler arasında bulunabilir. Böyle kötü niyetlilerle karşılaşp üzülebilirsiniz.

Ancak bu sizi beğenmeyen, size güçlük çıkaran her insanın kötü niyetli olduğu anlamına gelmez.

Bir idareci olarak işveren ya da işçi arasında kötü bir unsurla karşılaşsanız, o unsurdan gelecek zararları bertaraf etmek için önce iyi niyetinizden sonra da meselenin size tanıdığı olanaklardan yararlanabilirsiniz. Böyleleri ile mücadele ederken, unutmamanız gereken bir nokta var : Mücadeleyi kendi adınıza değil, sendikanız adına, topluluk adına yapıyorsunuz. İnsanları, arkadaşlarınızı sevdiğiniz için kötü unsurlardan onları korumak için mücadele ediyorsunuz.

İşverenlerin size olan tutumlarında, arkadaşlarımızın size yöneltilen eleştirilerinde doğru ve haksız olanların bulunabileceğini düşünmelisiniz. Fakat sadece hakkı tasdik etmekle yetinmeyip, doğru ve haksız bulduğunuz hususlarda derhal tedbir alınız.

İnsanları seviniz; onların insan olduklarını, gözetilmeye ihtiyaçları bulunduğunu düşününüz. Ancak bu sevginiz onları fırsatçı ve dedikoducuların zararlarından tertiplerinden korumalıdır. Fırsatçı ve çıkarıcılar sendikaları tahrip edip, parçalayabilmeye hayli yeteneklidirler.

İNSAN HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİNE BAĞLI OLUNUZ :

Sendikalar, ancak demokratik düzende, insan hak ve hürriyetlerine saygı duyulan ortamda gelişir. Sendika çalışmalarında bütün imkânlar özgürlüklerle sıkı sıkıya bağlıdır.

O halde sendikacı olarak tuttuğunuz yolun gereği olarak, daima özgürlüklerin savunucusu olmak mecburiyetindedesiniz.

Türkiye, bütün özgürlüklerin en demokratik anlamda tanındığı bir ülke olmalıdır. Güzel yurdumuz ve onun insanları tüm özgürlüklere layıktır.

Demokrasiden yararlanan, hem de geniş ölçüde yararlanan bazı kişiler, halkımızın özgürlüğe layık olmadığını, şurada burada dolaylı olarak söyleyebilir. Bunlar yalnız ülkenin değil, sendikalarında düşmanlardır.

Sendikacılar olarak, özgürlükçü demokrasinin insanları ergeç olgunlaştırıp, geliştireceğini unutmayınız. İnsanların onur ve haysiyet sahibi olduklarına inanınız. Ve insanlara karşı olan davranış ve söylevlerinizde bu çerçeve içinde kalmaya dikkat ediniz.

Özgürlüklere kıymet vermeyen, onları insanlara layık görmeyen bir kimse, diktatörün,

maceracıların adamı olabilir. Fakat demokrasi ve özgürlük düzeninde, özgürlüklerin üzerine titremiyen bir kişi asla sendikacı olamaz.

FİRİR VE İSTEKLERİNİZİ İFADE EDERKEN AÇIK BİR LİSAN KULLANINIZ :

Sürekli konuşmaktan, yarım cümleler kullanmaktan, karşınızdakini konuşmanın ortasında bırakmaktan kaçınınız. Aksi halde, insanlar sizi iyi anlayamadıkları için işleriniz hayli karışır.

Çalışma şartları, ücret kadroları, toplu sözleşme derlemeleri sizler için karışık olabilir. Daima karşınızda hukuki kelimelerin mâna kaypaklığından yararlanmak isteyen kişiler bulabilirsiniz.

İfadeleriniz düzgün olduğu müddetçe, konuşmanızda açık ifadeler kullandıkça, çevrenizdekiler sizi daha iyi anlar ve severler.

Niyetlerinizi açıklarken tam anlamıyla anlaşılır ifadeler kullanınız. Bir yanlış anlaşılma karşısında, isteklerinizi daha açık olarak tekrarlayınız.

Konuşmalarınızda ve yazışmalarınızda daima şu kurala uyunuz. Yanlış anlaşılması muhtemel bir ifade kullanırsanız, derhal o ifade ve

cümleyi değiştiren ve onun yerine açık cümle ve ifadeler kullanın. İfadeniz karışık ise, sendikanız sizin için daima endişe duyacaktır.

ÖZEL İŞLERİNİZDE DIKKATLİ OLUNUZ:

Sendikal çalışmalar sizlere birtakım yetkiler ve olanaklar sağlar. Başarınız arttıkça olanaklarınız da artar. Sendikâl hayatta olsun, iş nakalarınız da olsun özel işlerinizi sendikal işlere hayatında olsun özel işlerinizi sendikal işlere karıştırmayın. Sendika kasası kamunun kasasıdır. Sendikacının yetkileri kamunun yetkileridir. Özel işlerinizi bu yetki ve olanaklarla halletmeye başladığımız gün, kendinizi tehlikeli bir uçurumun kenarına gelmiş sayabilirsiniz.

BİR ŞAHSİN YOKLUĞUNDA ONUN GÖREVİNİ YÜRÜTECEK ŞEKİLDE HAZIRLIKLI OLUN :

Sendika görevlileri olarak arkadaşlarınızdan her hangi birinin ani ayrılışı ihtimaline karşı hazırlıklı bulunun. Bu suretle ani yokluklar yüzünden işlerin aksamasını önlemiş olursunuz.

Sendika başkan ve sekreterleri, vazifelerinin ve işlerin yürütülmesi konusunda arkadaşlarına devamlı bilgi vermeli. Bilgi vermeyenlerin yokluğu zamanında sendikada işler tamen aksar.

Zaaf sahibi sendikacılar şöyle düşünebilirler.

•Ben olmadığım zamanlar sendikadaki işler aksarsa benim kıymetim bilinir. İşler ben yokkende yürürse benim yaptığım vazifemla kolay bir vazife olduğu düşünebilir.»

Bu tarz düşünce, sadece küçük hesaplarla uğraşmak demektir. Böyle düşünen kimseler herhangi bir mazeretle işlerine gelmeseler, işler o yetki noktalarında aksar. O halde lider olarak siz işe önce kendinizden başlamalı ve kendi yokluğunuzda görevlerinizin yürütülmesini sağlayacak olanları tesbit ve belli etmelisiniz.

Şüphe yokki, nazari olarak bir şahsın işini ve vazifesini görecek olan birisini seçmek ve tayin etmek kolaydır. Fakat siz, yönetici olarak bu prensibin uygulamada tam sonuç vermesini sağlayınız. Yani bir görevlinin işine onun yokluğunda bakacak olan kimse, o işi hakikaten öğrenmiş bulunmalıdır.

Bir işin bir tek şahsa bağlanması halinde, o şahıs zamanla tekelci bir hüviyetle ortaya çıkacak ve kuruluşun başına dert olacaktır. O zaman ondan kurtulmak bir hayli güçleşebilir. İş yapacak ikinci bir ferdin yaratılması aynı zamanda sendikanızda tekelcilik isteklerinizi de önleyecektir.

İNSAN ÜSTÜ BİR KİŞİLİĞİNİZ OLDUĞU KURUNTUSUNA KAPILMAYINIZ :

Çalışmanız, getirdiğiniz yeniliklerle sendikamın çehresini değiştirip, çevrenizde geniş bir saygı yaratabilirsiniz. Fakat sakın bu başarı sizin gururunuzu aşırı şekilde arttırmayın, Aşırı gururunuz yüzünden arkadaşlarınızdan uzaklaşabilir, etrafınızda yarattığınız müsterek çalışma ve yaratma ruhundan onları uzaklaştırabilirsiniz.

Başarı kazanmış bir idareci, kendisini insanüstü bir unsur kabul ettiği andan itibaren, başarının yollarını ve kapılarını bizzat tıkamış olabilir.

Büyük neticeler elde edince, gurura kapılmak şöyle dursun, daha da alçak gönüllü olmağa dikkat edin. Büyük neticeler aldıkça insanların üstüne çıkmak gayretine asla kapılmayınız ve tam aksine insanların arasına daha fazla giriniz ve kendinizi insanlara bağlamakta olan bağları daha da sıklaştırınız.

YETİŞTİRİCİ İDARECİLER OLUN :

Üyelerinizin yeterli sendikacılık bilgilerine sahip olmadıklarına üzülen bir idareci bu üzüntü ile yetinmemek zorundadır. Hiçbir idareci kendisini tam anlamıyla tatmin edecek kalitede

unsurlar bulmayacaktır. Ancak eğitim fonları, eğitim konusunda planlı şekilde harcanırsa, mükemmel veya mükemmele yakın üyeleri yetiştirmiş olursunuz.

İyi bir sendikacı yalnız başında bulunduğu sendikaya değil, aynı zamanda memleketine hizmet eden bir idealist durumdadır.

İdealizme bağlı olmayan bir sendikacı ise, asla başarılı olmayacaktır.

OLAYLAR KARŞISINDA SOĞUKKANLILIĞINIZI MUHAFAZA EDİNİZ :

İşlerin, görevlerin ve olayların memnuniyet verici bir durumda olması karşısında her idareci elbetteki huzur içinde bulunacaktır. Esasen işler yolunda giderken bir insanın huzursuzluk çıkarması ve asabiyet göstermesi imkânsızdır.

Çevrenizdeki insanların güvenini kazanmak istiyorsanız önemli olaylar hatta tehlikeler karşısında asla soğukkanlılığınızı kaybetmeyiniz ve asıl bu gibi durumlarda idare ettiğiniz insanları incitmeyiniz.

İşçiler, tensikat gibi, grev gibi acı günlerde sizden kuvvet alacaklarını bilmelidirler. Kusur bulma işini olayların yarattığı asabiyet ve telaş geçtikten sonra ele alınız.

BİR İŞTEKİ ÖFKENİZİ DİĞER İŞE SIRAYET ETTİRMEYİNİZ :

İnsanların bir çoğu bir meselede öfkeye kapıldıkları zaman bu, öfkeyi derhal diğer meselelere de sirayet ettirirler. Bu çeşit insanlar, öfkelerini sirayet ettirmekten zevk duyarlar ve böylece kendilerini herkesin teskin etmeye mecbur olduğu tarzında bir dilisince ortaya atarlar.

İnsanların pek çoğu aynı hataya düştükleri için, bu hata üzerinde fazla durmamak ve bu hatayı işleyen insanları ayıplamamak lazımdır. Fakat siz idareciler, insanların çoğuna mahsus olan bu zaftan sıyrılmasını bilmelisiniz. Aynı hataya saplırsanız, o zaman idarecilik sahasında asla başarılı olamayacaksınız.

Şubeleriniz veya merkezinizle, işveren ve kileriyle zaman zaman sert yazışmalar yapabilirsiniz. Ancak kullanacağınız sert ifadelerin sizin iç huzursuzluğunuzu anlatmaktan başka birşeye yaramayacağını unutmayın.

CEZA MÜESSESESİNİ DÜŞÜNEREK KULLANIN :

Bu kural özellikle haysiyet kuralları ve işten el çektirme yetkisine haiz olanlar için önemlidir. Hatalar karşısında kayıtsız kalamıyacağınız muhakkaktır.

Hataların derecesine göre, hatayı işleyenlere bazı cezalar vermek zorunda kalabilirsiniz. Ancak hata yapanlara ceza verirken sadece ceza vermekle olayı halletmiş olmazsınız. Aynı zamanda ve daha önemli olarak hatayı ortadan kaldırmak ve hata çıkarması muhtemel hususları ortadan kaldırmak durumundasınız.

Diğer taraftan ceza verirken hatası olmayan kişilere ceza buluşturulmasını mutlaka önlemelisiniz. Sendikalar adalet müesseseleridir. Onur kurulları adalet prensibini hiçe sayarlarsa, onların bu tutumları sendikalar için yıkıcıdır.

AŞIRI DERECEDE HÜRMET TOPLAMAYA KALKIŞMAYINIZ :

İdareci olarak makamınıza oturduğunuz zaman aklınıza ilk olarak artık daha fazla saygı toplayacağımız gelirse, derhal kendinizi kontrola başlayın. «Daha fazla hürmet toplama» hususunu aklınızdan çıkarın. Buna karşı söyle düşünün. «Çevrenizdeki fertlere, üyelerinize kendinizi sevdirmeniz şarttır.»

Hürmet toplamak hususunda ihtirasa kapılmayınız. Zira iyi bir sendika idarecisi vasıflarını kazandığınız gün, hürmet meselesi kendiliğinden hallolacaktır. Sendika yöneticilerine güvenen ve sevgi besleyen işçiler ona esasen hür-

met edeceklerdir. Fakat adamlarınız size hürmet gösterdikleri zaman dahi siz idareci olarak yine alçak gönüllülükten ayrılmayın ve aşırı dereceyi bulan hürmet gösterilerine engel olun.

DAİMA SAMİMİ OLUNUZ :

Fikirlerinizde, hareketlerinizde ve duygularınızda daima samimi olunuz. Samimiyetsizlik başarısızlığın anasıdır.

Sendika seçimlerinde ve bazı anlarda çeşitli kulislere rastlıyorsunuz, sendikal hayatta samimiyetsizliğin kaynağı, başlangıcı bu kulislerden doğar.

Genellikle kulislerde duygularda samimi olunmaz. Duygular gizlenir. Ya da başka duygular şeklinde belirir. Ancak iyi kulislerde kişiliğinizle bağlantıyı kaybedersiniz.

Samimi olmadığınız takdirde duygularınızı tam olarak sahip çıkmadığınız için o duygularınızı artık kontrol edememek yüzünden ise, sık sık aşırılıklara sürüklenecek ve aşırı unsurlardan gelen telkinlere kapılacaksınız. Ve artık soğukkanlılığı bir türlü elde edememek durumuna düşeceksiniz.

Kulislerde seçim şansını aradığınız zaman ise samimiyetten ziyade ödün vericilik yolunda olacaksınız. İşbaşına gelince ya kişiliğinizi ya da

makamınızı samimiyetsizliğiniz yüzünden kaybedeceksiniz.

Seçilmeden önce, bir takım vaatlerde bulunduğunuz düşünce ve fikirlerinizi beyan ettiniz ve beyan ettiğiniz gibi de uygulamada bulunacağınızı söylediniz.

Ancak, bir süre sonra bir takım kusurların, aksaklıkların ve hoşnutsuzluğun, ifade edildiğini görebilirsiniz. Bütün bunlar sizi memnun etmez. Ama inkâra kalkarsanız samimiyetsizliğe düşersiniz.

Samimiyetten ayrılınca kontrolden uzaklaşır ve taşkınlığa düşebilirsiniz.

Sizler idareciler olarak, benimsediğiniz fikirleri tatbik etmeye çalışabilirsiniz. İdareci olarak en aşırı fikirleri ve tavsiyeleri kabullenebilirsiniz. Ama bunları gerçekleştirme sahasında ele almaya sıra geldiği vakit artık taşkınlıktan vazgeçmeli ve uygulamayı normal yoluna sokmalısınız.

İdareci olarak siz, ancak samimiyetiniz sayesinde başarıya ulaşabilirsiniz. Çünkü samimi olduğunuz takdirde uygulama sırasında ortaya çıkacak hataları ve memnuniyetsizliği gizlemek yoluna gitmeyecek, o hataları ve hoşnutsuzluğu kabul edecek, bu samimiyetiniz sayesinde gelecek adamlarınızı kontrollü atacaksınız.

AKIL VE HISSİNİZ DENGELİ HALİNDE BULUNMALIDIR :

Sendikacılık insanların mutluluğu ve refahı için çalışan bir kuruluştur. Bu yüzden sendikacılar insanları seven, onların mutluluğu için duygulanan kimselerdir. Yani hassastır. Ancak, sendikacı hayat hissi davranışlarla yürümez. İlimi neticelerden yararlanmak, mantıklı ve makûl şekilde çalışmak zorunludur. İşte «Akıl ve hissin dengeli olması gereği» bundadır.

Zekâyâ sahip bir sendikacı eğer his cephesi bakımından zayıf durumda ise, böyle bir kimse daima dengeden yoksundur. Zeki, fakat hissten yoksun bir kimse olaylar karşısında sadece maddî davranışla hareket edecek ve bu haliyle arkadaşlarına pek yararlı olamayacaktır.

Sadece hissi mükemmellik en yüksek seviyede bir melankoli meydana getirebilir. Bunun içindir ki, sendikacının his ve akıl cephesi dengeli halde bulunmalıdır.

Hiss ve aklın en yüksek düzeydeki dengesi dehayı meydana getirir. Şu halde deha dengesizlik değil, denge halidir. Siz düzeyi ne olursa olsun, denge haline daima kıymet veriniz. Aşağı düzeylerdeki denge halleri dâhil en iyi ve en temiz vatandaşları meydana getirir.

PUSU KURMAYA ÖZENMEYİNİZ :

Çeşitli seçim kulislerinde arkadaşlarınız aleyhine pusu kurmaya kalkışmayın. Kalkışanları da elinizden geldiğince engelleyin. Zira unutmamamız gereken husus şu olmalı ki, bugün başkaları için kurulan pusu yüzünden açılan kapılar yarın sizin içinde zorlanacaktır. Hele bu ihtimali daima hissetmeniz sizi huzurunuzdan edecektir.

Bu tarz pusular kuran bir sendikacı, tutumu anlaşılır anlaşılmaz çevresi tarafından samimiyetsiz bir sendikacı olarak damgalanacaktır. İdareci olarak bulunduğunuz her yerde samimiyet ve açıklık hâkim bulunmalıdır.

KARARDAN ÖNCE DE UYGULAMA SIRASINDA DA DANIŞINIZ :

Sendika yönetimi ortaklaşa sorumluluklar altında yürür. Her yöneticinin yetki ve sorumluluğu diğerininkiyle sıkı sıkıya ilişkilidir.

Birşey sormanın aceze tekabül edeceğine inanmayınız. Sendikacı işler geniş bir bilgi ve tecrübe ister. İnsanların her an birbirlerine öğretebilecekleri şeyleri vardır. İşler mes'uliyetlidir. Başarısızlığın sonucu ise ağır olabilir. Q halde herhangi önemli bir konuda adınızı atmadan önce arkadaşlarınıza sık sık danışınız. Yal-

nız bu konuda dikkat edeceğiniz tek konu şudur. «Danışmayı danıştığınız kişinin mutlak tesiri altına girecek kadar ileri götürmeyiniz.»

Farklı görüşlerde ısrar edenlere kırılmayınız. Değişik düşünceleri sabırla dinleyiniz. Onları birleştirmeye çalışınız ve doğru yolu bu şekilde arayınız.

Danışma sayesinde hiç akla gelmeyen çareler ve çözüm yolları ortaya çıkar. Aranızda birbirinize verilen kıymet, uyum ve ilişki artar.

Başkaları tarafından güdülen sendikacı durumuna düşmemeye gayret ederek daima düşünmede bulununuz. Sizinkinden daha iyi önerileri kabul ediniz ve bazen de uzlaşma yolları bulunuz.

SÜKÜNET BULMADAN KARAR VERMEYİNİZ :

Sendikalar işler zaman zaman hayli asap bozucu oluşumda gelişir. Asap bozucu bir işi hemen bir diğeri takip edebilir. Sizler idareciler olarak kızgınlığınız geçmeden ve sükünetsizlikten bir yeni meselede söz söylemek ve karar vermek yoluna sapmayınız. Hatta kızgınlığınızla ilgili meselede dahi sükünetsizlikten kat'i harekete geçmeyiniz. Bu takdirde muhtemel yanlışlardan daima korunmuş olacaksınız.

DAIMA GÜLERYÜZLÜ OLUN :

Ciddiyet asap suratlılık demek değildir.

Dudaklarda beliren gülümsemeler ve çevrede dolaşan gülümseme ifadeleri, çevrenizdeki insanlara güven verecektir.

Sendika üyeleri sizin güler yüzlü olduğunuzu gördükçe bunun tesirleri altında kalacaklar ve bizzat kendileri de güler yüzlü olmaya başlayacaklardır. O vakit yönettiğiniz sendikada bir neş'e havası meydana gelecek ve elverişli havada işler daha çok gelişecektir.

Toplu sözleşme masasında güler yüzlü olan sendikacı, kibar nazik ve muntazam ifadeler kullanabilecektir. Onun bu tutumu gerginleşen havayı yumuşatır.

PRENSİBİN DEĞİL, PRENSİPLERİN ADAMI OLUNUZ :

Fikirlerden birini seçmek zorunda olmadığınızı bilmelisiniz. Prensiplerden sadece birini kabul etmek mecburiyetinde olmadığınızı da bilmelisiniz. Eğer fikirlerden birini seçerseniz, bu takdirde diğer fikirlerden mahrum kalacaksınız. Halbuki mahrum kaldığınız o fikirlerinde doğru tarafları vardır. Eğer prensiplerin birine bağlı kalırsanız o vakit diğer prensiplerin doğru taraflarıyla ilgiliniz kesilecektir.

Önünüzde çıkan fikirlerin ve prensiplerin doğru tarafları mevcuttur. Siz bütün bu doğru tarafları seçtiğiniz müddetçe ailenizin, çevrenizin, sendikanızın ve milletinizin iftihar ettiği bir insansınız.

Diktatörler daima tek bir fikre ve prensibe bağlıdır. Tek fikir ve prensibe bağlı idareci tutucudur. Oysa sendikalar dinamik (devamlı, gelişen) kuruluşlardır. Tek fikir ve prensibe sapanan idareci, başka fikir tanımayan bir bençillige yuvarlanmıştır.

Siz sendikacı ve insan olarak, daima doğrunun ve iyinin adamı olunuz. Doğrunun ve iyinin mevcut olduğu her şeyi benimseyiniz. İşçilerin insanların hayrına milletimizin ve milletlerin refah ve mutluluğuna hizmeti sağlayacak her fikir ve her prensibi destekleyiniz. Onları ustalıkla satha çıkarın ve sarılın. Birleştirici ve uzlaştırıcı olun. Birleştirici ve uzlaştırıcı sendikacı, zayıf değil, aksine sağlam karakterlidir. Ulaşma yollarını kapayan sendikacı ise zayıf karakterli ve küt akıldır.

Biz grevleri, uzlaştırma için kullanılan bir silah sayarız. Ancak düzenin devamlı şekilde insanların mutluluğuna hizmet eden düzen olmasını isteriz.

İŞE YENİ BAŞLAYANLARA KOLAYLIK GÖSTERİN :

Yenilenen seçimler sonucu birlikte çalıştığınız bazı yöneticileri değiştirir. Siz anlaştığınız eski kadro ile değilde yeni bir kadro ile çalışmak durumunda olabilirsiniz. Hele yeni seçilenler size muhalefet eden guruptan gelmiş olabilirler. O zaman işe yeni başlayanlara cephe almayın ve onlara güçlük çıkarmayın. Zira çıkarduğunuz güçlük yüzünden hem siz yıpranırsınız, hem de sendikanız.

Yeni seçilen ve acemilik çeken bir fert kendisine kolaylık gösterildiğini görürse, bunun hatırasını daima muhafaza edecek ve göreve daha çok bağlanacaktır.

«HİZMET» BİLİNCİNE SAHİP OLUNUZ:

Sendikanız, kurulduğu günden itibaren çalışanların emrinde ve hizmetinde olan kuruluştur. Sendika yöneticisi olarak fonksiyonunuz sizi seçenlere ve ülkeye hizmettir. Topluma ve çalışanlara yararlı olmakla şeref kazanacaksınız.

Hizmet bilincine uygun tarzda hareket ettiğiniz için «Hizmet bilincinin» faydalarını elde edecek ve yükselceceksiniz.

Sendikamızın kapasından çıkan her işçi eğer iyi izlenimlerle dolu ise orada iyi bir idarenin varlığını da anlamış olur. Sendikacı olarak işçilerle tartışmadan kaçın. Size hatanızı söylerlerse lüzumsuz yere direnmeyin.

Hizmet etmenin ödülünü daima göreceksiniz. Ve en başta kendi vicdanınızı tatmin edeceksiniz.

TEMİZLİĞE DİKKAT EDİN:

Sendikalara gelip gidenler çok olur. Sık sık toplantılar yapılır. Bolca sigara içilir. Sendikamızın temizliğine son derece önem vermelisiniz. Temizlikten yoksun bir sendikada çalışma isteği kalmaz.

Sendika görünüşünün yaratacağı saygı ve beğenilme tesiri önemlidir. Sendikamızın temizliği oraya gelen ilgililer üzerinde en mükemmel tesirleri meydana getirir.

AŞAĞILIK DUYGUSU YARATMAYINIZ:

Çevrenizde bulunan fertlerden hiç kimseyi küçümsemeyiniz. Herhangi biri için bu duyguyu hissederseniz mümkün olduğu kadar bu duyguyu gidermeye çalışınız.

ÇEKİNGENLİKLE SAVAŞINIZ:

Sendikal toplantılarda toplantılara iştirak

eden olumlu düşünceleri ve fikirleri olan ancak çekingenlik ya da toplantılarda söz hakkını kimseye kaptırmayanlar yüzünden bir türlü fikirlerini söylemeyen üyeye rastlayabilirsiniz. İşte siz, bunları keşfedin. Onların çekingenliklerini mümkün olduğu oranda gidermeye çalışın ve bu gibi olumlu fikirli ancak cesaretsiz kimselerin sık sık konuşmalarını temin edin. Onları, seminerlere iştirak ettirin. Sendikal konularda kendilerini gösterebilecekleri görevler verin. Bu suretle, keşfettiğiniz ve aktif bir unsur haline getirmiş olduğunuz kimselerin çok kısa zamanda hem sendikamıza hem de size faydalı yol da ilerlemeniz için yardımcı olacaklarını göreceksiniz.

ELEŞTİRİLERİ İNCELEYİNİZ:

Sendikacı olarak bulunduğunuz her yerde ister işçiden, isterse işverenden gelsin şikâyetleri dikkat ve sabırla dinleyiniz. Şikâyetleri dinlemek demek, şikâyet sahiplerine mutlaka hak vermeyi yükümlenmek demek değildir. Fakat işçiler şikâyetleri son derecede önemle takip edeceğinizden emin bulunmalıdır.

Şikâyet konusunda şu husus önemlidir. İster işverenin size dert yanması, ister işçinin veya sendika temsilcisinin şikâyetleri bazen hiç akla gelmedik bir hal tarzını ortaya çıkarabilir.

Bazı vatandaşlar haklarına razı olmadan eleştiri ve şikâyetle bulunabilirler, sendikacıları lüzumsuz şikâyetleriyle işgâl edebilirler.

İyi bir sendikacı haklı eleştiri ile, yersiz şikâyetin sınırlarını ayırabilmelidir. Hak arama ve şikâyet işini kötüye kullanmak isteyenlere rastlarsanız, yine de onları sabırla dinleyin. Ama sendikacı olarak sadece mevzuatın emrettiği yolda yürüydünüz.

Haksız dahi olsa ilgisizlikle karşılaşan bir işçi bu ilgisizliği diğer işçilere anlatacak ve bu yüzden sendikaya karşı lüzumsuz duygular meydana gelecektir. Sendikacı gerçekten hak arama yolunu bütün işçilere öğretmelidir. Bunu da, ancak eğitime vereceği önemle sağlar.

ÖLÇÜLÜ OLUNUZ :

Sendikacılar birçok durumlarla karşılaşurlar ve karar vermek zorunda kalırlar. Ancak, karar verirken ölçüden yoksun bulunan bir sendikacı çevresinin sevgi ve güvenini kaybedecektir. Ruh haliniz o anda ne olursa olsun kararlarınızı gerçeğe uygun olarak veriniz. Kendi ruh dünyanız ile gerçekler arasında denge kurmaya çalışınız.

ÖNEMLİLİK DERECESİNİ BİLİNİZ :

Sendikacı, hangi olayın ne derecede önemli

olduğunu isabetle tayin edebilmelidir. Önemli bir problemi sıradan bir iş şeklinde kabul eden veya sıradan bir işe son derecede önem veren sendikacı, sendikada şaşkırtan yulguluk veren ve çalışma aşkını yıkan bir sendikacı durumuna düşecektir.

Örneğin fikirsel gelişmeyi ihmal eden, fakat seçimleriyle çok ilgilenen en ufak jest ve ihmalleri olay yapan bir sendikacı yukarıdaki tipe uyan bir sendikacıdır.

Bir idareci meselelerin işlerin ve görevlerin önemlilik derecesini açık olarak görebilmelidir. Eğer bir sendikacı küçük olayları, büyük olaylarla karıştırırsa ve her olayın hak ettiği değeri veremezse çevresindeki güveni kaybedecektir.

İyi bir sendikacı olaylar karşısında tam bir seçim yapma yeteneğine sahip olmalıdır. Sendikal hayatta toplu sözleşmelerin, seçimlerin ve kulislerin ayrı ayrı yerleri ve zamanları vardır.

Sendikanın tabanını teşkil eden işçiler, idarecinin tutumunu dikkatle gözler ve izlerler. İşçilerde kuvvetli sezgi yeteneği vardır. Onlar sendika liderlerinin problem karşısında usta olup olmadıklarını derhal sezerler ve kötü not verdikleri idareciden derhal soğurlar. Artık böyle bir idareci veya idareciler sendikada kolay kolay başarı kazanıp tutunamazlar.

Sendika yöneticisi olarak üyelerinizin dü-

silincelerini daima hesaba katmak zorundasınız. Üyelerinin her şeyi görmekte olduklarına inanan idareciler daima kazançlı çıkarlar. Çünkü sendikalar demokratik kuruluşlar olduğu için idareci hareketlerinde isabetli olmaya çalışacaktır. Buna mukabil üyelerini hiçbir şeyden haberi olmayan kimseler olarak düşünen yöneticiler çabuk yıkılmaya mahkûmdurlar.

İTİMAT EDİNİZ :

Sendikacı görevini yaparken ilk hareket noktası olarak güvenmeyi bilmelidir. Güvenmeyen idareciler, insanlardan uzak ve yalnız bir dünyada yaşarlar.

Birlikte seçildiğiniz kimselere de güveniniz. Kendisine güvendiğiniz kimse kusurlarını bile terketmeye hazırdır. İnsanları kazanmanın bir yolu da onlara güvenmektir. Güvenmediğiniz bir insanla birlikte çalışmanız esasen doğru değildir.

HAKKINIZDA NE DÜŞÜNÜLDÜĞÜNÜ SORMAYINIZ :

Sendika yöneticileri kendileri hakkında neler düşünüldüğünü türlü olaylar vasıtasıyla anlayabilirler. Çevrenizde tamamen serbest ve açık konuşma havası yarattığınız zaman kendiniz hakkında ne düşünüldüğünü anlamak ihtiyacını

hissetmeyeceksiniz. Çünkü sendikadaki açık ve dürüst konuşma iklimi sayesinde her fert her meselede görüşünü olduğu gibi açıklayacak ve ruhların içerisinde hiçbir şey gizli kalmayacaktır.

Sendikacının kendisini sevdirmek istemesi istenen bir duygudur. Ancak, yanınıza gelip gidenlere sık sık bu konuda sualler sormayınız. Bu tarz sorular, karşınızdakine sizin zaaf sahibi olduğunuz izlenimi yaratabileceği gibi, sizi memnun etmek için ya da başkalarını çekistirmeyi hedef tutan cevaplar sizi yanıltabilir. Sendika içinde çeşitli çekistirme havaları hâkim olur. Sizi aşırı derecede beğendiklerini anlatmaya çalışanlara nezaketle müdahale ederek bu gibi ifadelere mani olunuz.

TERTİP VE İTİNALI ÇALIŞINIZ :

Herhangi bir göreve başlarken tertip ve düzene önem verin. Kötü bir sendikacı işinin başına geldiği zaman masasının üstü tamamen karışık bir halde bulunur ve önüne gelen her işi bu karışık masada yürütmeye çalışır.

İşe başladıktan sonra herşeyi birbirine karıştırır ve işleri içinden çıkılmaz hale getirir. Ve gene herşeyi karışık bir halde bırakıp gider. Bu kötü sendikacının düzen ve tertipsizliği diğer yöneticilere de yayılabilir. Bu yüzden bütün

sendika birbirine karışmış kâğıtlar, birbirine karışmış dosyalar, birbirine karışmış yetkilerle içinden çıkılmaz hale gelebilir.

İşe sükûnetle ve intizam içinde başlayınız. İşlerin yürütülmesi sırasında tertip ve düzene önem veriniz. İş bittiği zaman ise tertip ve düzen konusunda bir kere daha yoklayınız.

TOPLANTILAR DÜZENLEYİNİZ :

Toplu sözleşme grev gibi topluluğu yakından ilgilendiren veya topyekûn gayretler isteyen yeni bir planın uygulanışıyla ilgili işbirliği gerektiren meselelerle, yalnız yönetim kurulu olarak değil aynı zamanda tabanlarda sık sık toplantılar düzenleyiniz.

Böylece, hem işçilerin görüşlerinden ve yaratıcı fikirlerinden yararlanır, hem de gelecek genel kurula hazırlıklı bulunursunuz.

Toplantı esnasında her görüşü ve her fikri dinleyiniz. Bütün fikirlerin serbestçe ortaya konmasını sağlayınız.

Hallinde zorluk çekilen bir meseleden ötürü tartışmanın uzayıp gitmesine engel olunuz ve onun konuşulmasını bir başka sefere bırakınız.

Fikir ve görüşleri benimsenmiyen kişilerin kırılmaları için elinizden gelen her gayreti harcayınız. Toplantıda karara varılırken aksi

düşüncede bulunanların incitilmemesine dikkat ediniz. Görülebilecek hususları daha evvelden hazırlayınız.

KAFİ DERECEDE DİNLENİNİZ :

Sendika işleri yorucu ve yıpratıcıdır. Çok çalışmak mecburiyeti vardır. Hele amatör sendikacılar günde en az 16 saat çalışmak mecburiyetinde kalabiliyorlar. Mümkün olduğu kadar çok çalışmak şart ise de, insanın dayanma gücünün sınırlı olduğunu unutmamakta şarttır. Dayanma gücü aşıldığı zaman belki o an için çalışmanın bir faydası görülebilir. Fakat daha sonra böyle bir fert vazifelerine gereken kuvvetle başlamıyacak ve bu yüzden de çalışma yolunda gerilemeye, hatalar yapmaya ve hatta zararlar vermeye başlayacaktır.

Çalışma sınırını aşan bir şahısta görüş yeneği gittikçe azalacaktır. Bir zaman gelecek kendi hatalarını da, başkalarının hatalarını da göremeyecektir.

Siz yönetici olarak, hem görevinizi hem kendinizi ve hemde diğer insanları seviniz. Görevinizi sevdiğiniz için, kendiniz ve arkadaşlarınızla yeteri derecede çalışınız. Kendinizi ve arkadaşlarınızı sevdiğiniz için de sendikada yeterli derecede dinlenmek prensibinizi koruyunuz.

KİN DUYGUSUNDAN UZAK BULUNUNUZ :

Sendika seçimlerinde rakipler çarpışır ve bunlardan bir grup seçimleri kazanır.

Yani kısaca, sendikalar bir nevi mücadele organıdır. İnsan ruhunda, bütün duygular birbirleriyle ilişki halindedir. Kin duygusuna kapılan bir insanın ruhunda bu çirkin duygu diğerlerini de bozacaktır.

Hele idareciye kin, kinlerin en kötüsüdür. Çünkü idareci, kine kapıldığı takdirde, idaresi altında bulundurduğu insanları silindir gibi ezebilir.

Diğer duygularınızı temiz bulundurmamak istiyorsanız ve çevrenizin size daha çok bağlanmalarını arzuluyorsanız, kin duygusundan uzak bulunmalısınız.

GERÇEKÇİ OLUNUZ :

Karşınıza çıkan olaylar, karşınıza çıkan insanlar ve karşınıza çıkan problemler tutumunuzu tayin etmelidir. Başka bir ifade ile siz olaylara ve durumlara hakkını vermelisiniz.

Sendikacılıkta sertlik ve yumuşaklık diye birşey yoktur. Sendikacı olarak sertlik ve yumuşaklıktan birini seçmek zorunda değilsiniz. Siz sadece iyi bir sendikacı olmak durumunda-

sunuz. Bunun için ise hareketinizi, konuşmanızı ve davranışınızı meselelerin değerine göre ayarlayacaksınız. Böyle hareket ettiğiniz takdirde sabit fikirlerden, peşin hükümlerden ve rollerden kurtulacak, samimiyette karar kalacaksınız.

HATANIZI KABUL EDİNİZ :

Başkasında hoş görülebilecek veya fark dahi olunamıyacak bir hata sendikacıda önem kazanır ve gözlerde devamlı olarak büyütülür. Diğer taraftan idare olunan insanlarda, idarecinin hatasını yakalamak merakı vardır. Bu yüzden ki, idarecinin en küçük hataları bile, derhal farkedilir ve bu hatalar sendika toplumunda ağızdan ağıza doluşur. Eğer bir sendikacı, hatalarını birde gizlemek veya inkâr etmek durumuna düşerse, o zaman sendikada onun bu hataları daha da büyütülmüş halde kulaklara fısıldanır.

Hatanızı kabul ve itiraf etmek, sizi asla alçaltmayacaktır. Hatta, hatanızı kabul ve itiraf ettiğiniz takdirde sendika üyelerinin gözünde daha da yükseleceksiniz.

RAKİPLERİNİZİ KÖTÜLEMİYİNİZ :

Rakipleri hakkında uluorta konuşan ve bazen onları açıkça kötülemek yoluna sapan bir

kimse, hiç bir zaman iyi bir sendikacı olmadığını gösterir.

Kendisinden önceki idarecileri veya seçimdeki kuvvetli rakiplerini kötüleyen bir sendikacı, bulunduğu mevkiin adamı olamayacaktır. Oturduğunuz mevki daima yüksek buldurmaya çalışınız. İlgal ettiğiniz mevkiin, sendikanın gölgelenmesine, zedelenmesine yol açacak hadiselerden kaçınız.

Geçen idareciler veya kuvvetle rakiplerini kötüleyen bir idareci sendikada dedikoducular yaratacak ve kendi etrafında dalkavuklardan oluşan ekipleri meydana getirecektir. O zaman dedikoducular vazifeleri bir tarafa bırakıp, sabahtan akşama kadar gelmiş, geçmiş idareciler hakkında geliş güzel konuşmakla vakit geçireceklerdir. Yine o zaman idareciler etrafında kümelenen dalkavuklar idarecilerin hoguna gidecek şekilde konuşmaya ve sendikaya gelmiş veya gelecek idarecileri çekıştırmeye başlayacaklardır. Bu hava içerisinde ise, idarecinin otoritesi sarıslacak yız-göz olduğu kişilerden gereken saygıyı göremiyecektir.

Sendika yöneticisi olarak siz, bu çeşit küçük duygulara asla kapılmayınız. Hatta sizden önceki idareci haldkaten kötü idareci olsa dahi, veya sizin yerinize göz dikmiş rakipleriniz yeteksiz bulunsalar bile, siz yine onları kötülemek

yoluna sapmayınız. Böylece siz daima bulunduğunuz mevkiin ciddiyetini koruyunuz. Ve bu mevki ile ilgili olarak sarfedeceğiniz sözleri dikkatle seçiniz.

Rakiplerinizi aleyhinde kendiniz konuşmadığınız gibi, başkalarının dahi bu şekilde konuşmalarına meydan vermeyiniz.

ÜYELERİNİZİ TANIYINIZ :

Bilyükçe bir sendikada, üyelerin hepsini tanımanıza elbetteki imkân yoktur. Üyelerin adedi az olsaydı, onların tamamını tanıyabilirdiniz. Ama bir büyük sendikanın idarecileri isniz, o zaman ancak sizinle daimi ilişkide bulunan unsurları tanıyabileceksiniz.

Tanımak, sadece bir insanın şeklini ve ismini akılda tutmaktan ibaret değildir. İnsan tanımak demek, o insanın duygularını, fikirlerini ve maddi dünyasını tanımak demektir. Mümkün olduğu ölçüde, üyelerinizin yeteneklerini, zaafılarını, fikirlerini hatta özel hayatlarını tanıyınız.

SIK SIK KARAR DEĞİŞTİRMEYİNİZ:

Bir idareci, kararını değiştirmek zorunda kalabilir. Fakat karar değiştirmesi için mutlaka kuvvetli nedenlerin bulunması lazımdır. Küçük duygular dolayısıyla karar değiştirildiği zaman, idare olunanlarla idareciler arasında ar-

tık bir daha kapatılmayacak uğurlar meydana gelecektir.

İdareci kararını değiştirmek zorunda kalırsa bunun sebeplerini de kamu oyuna izah etmelidir. Bu hususta kendilerine izahat vermek mecburiyetinde görmeyen sendikacılar, insanları idare etmenin ne demek olduğunu bilmediklerini göstermiş olurlar.

ÇEVRENİZDEKİ İNSANLARLA SEVİYESİZ MECLİSLERDE BULUNMAYINIZ :

Bir sendikacı, sendikayla ilgili ve önem taşıyan bazı fırsatlarda ve tarihlerde bazı sendikacı ve diğer kişilerle buluşabilir ve onlarla birlikte mesela güzel bir salonda yemek yiyebilir. Fakat sendika idarecileri bu gibi salonların seçiminde çok dikkatli olmalı ve hafifliklere fırsat veren salonlara gitmekten kaçınmalıdır.

Üyeleri ve diğer fertlerle içkili salonlara giden sendikacılar çok daha fazla dikkatli olmak zorundadırlar. Bu gibi içkili mahallerin seçiminde çok dikkatli olunuz ve hafifliklere fırsat verebilecek olan salonlara gitmekten kaçınınız.

Eğer bir sendikacı bu hususlara dikkat etmez ve rastgele mahallerde adamlarıyla bulursa, o zaman toplantı yerlerinde meydana ge-

lecek olan hafiflikler sendika yöneticisinin seviyesini düşürecek ve artık böyle bir sendikada ciddiyet ve onur konularında söz söylemek hakkını kaybedecektir.

Bir sendikacı çevresinde tamamen uzak kalmamalı. Ancak, çevresine sosyal bakımdan yaklaşmak hususunu en uygun çekil ve isabetle tayin etmelidir.

SEVİYESİZ KELİMELE VE HİTAPLARDAN SAKININIZ :

Bazı sendikacılar üyeleriyle konuşurken, açık saçık kelimeleri sık sık kullanırlar. Böylece çevrenin kendilerini daha arkadaş ruhlu ve candan bulacağını düşünürler.

Sendika yöneticisi, makamına oturduktan sonra elbetteki kendisini kasacak değildir. Sendika yöneticisi demek artık bir saray lisanıyla konuşmaya mecbur olmak demek değildir. Sendikacı konuşmalarında ve sözlerinde tabii olmalıdır.

Fakat tabii olacağınızı ileri sürerken yakışsız kelimeleri kullanmayınız. Çünkü tabii olmak demek, yakışsız kelimeler kullanmak demek değildir.

Ağızdan yakışsız kelimeler çıkan bir yöneticinin artık gerçek yöneticilikle ve medeni olmak vasfıyla ilgisi kalmamıştır. İşçilerin çoğun-

luğu bu nevi yöneticilerden derhal uzaklaşacaktır.

Düşük kelimeler kullanarak üyelerini memnun edeceğini, onları kendisine bağlayacağını, alçak gönüllülük göstermiş olacağını sanan yönetici aldanacaktır. Zira işçiler kendilerini temsil ve idare eden yöneticilerinin nazik olmalarını isterler.

BEDBİN OLMAYINIZ :

Sendikada, çalışma zevkini ve memnuniyeti devam ettirecek en önemli şey, sendika yöneticilerinin neşesidir. Başarıya ulaşmak isteyen her sendikacı kendi ruh dünyasını daima canlı ve hareketli bulunduracak ve bu ruh dünyasından etrafına huzur ve güven saçacaktır.

Birçok faaliyetleriniz başarısızlık tehlikesine maruz kalır, ya da şartlar sizin çalışmalarınızı istemediğiniz yönlerde götürmüşse;

Her şey mükemmel cereyan etmiyor diye asla ümitleriniz kırılmasın ve bu gibi durumlar da asla ümitsizliğe saptanmayınız. Bütün gayetlerinize rağmen, bazı hoş gitmeyen neticelerle karşılaşmanıza müteessir olmayınız.

Aksilikler, engeller, güçlükler ve bütün kötü sonuçlar esasen mücadelenin ve çalışmanın devamını zorunlu kılacaklardır. İşte bunun için-

dir ki, siz daima mücadele ediniz ve mücadeleyi sendikada zevk haline getiriniz.

DARILIP BARIŞMA DURUMUNA DÜŞMEYİNİZ :

Bir sendikacı bugün filân unsurları kendisine yakın bulunduğuyorsa, gelecekte de aynı unsurlarla mutlaka çalışacak demek değildir. Bir sendikacı, sendikanın ve üyelerin çıkarlarına hizmet aşkı için bazen kendisine yakın unsurlardan uzaklaşmak ve bunların yerine görevin gerektirdiği daha yetenekli unsurların seçilmesi için çalışmak durumundadır. Fakat, sendika yöneticisi diğer yöneticilerle içli dışlı olursa, onlardan uzaklaşmak zorunda kaldığı zaman derhal onları terketmiş olmak ve onları «silkip atmak» durumuna düşmemelidir.

Beraber çalıştığınız kimseler ve yöneticiler çevresinde Yönetim kurulu, ve rakip adaylarla devamlı münakaşalar edip de, sonradan samimi duruma düşmeyiniz.

En iyisi daima çevrenizdekilerle aranızda belirli bir mesafe bırakınız. Bu gururlu olmak kibirli olmak demek değildir. Gurur ve kibir daha ilerideki noktalarda başlar.

Sıcak dostluklar ve kuvvetli ahbaplıklar, oluşturmak ihtiyacındaysanız, bu ihtiyacınızı vazife ve iş sahalari dışında gideriniz.

GEÇİMSİZLİĞE MANİ OLUNUZ :

Sendika camiasında birbirleri aleyhinde konuşmalarla vakit geçirenlerin mevcudiyeti ve geçimsizlik içinde olanların varlığı orada ehli-yetsiz sendikacıların bulunduğunu gösterir. İnsanlar ya boş kaldıkları zaman veya fena idare edildikleri vakit birbirlerine düşerler. Bir idareci bu iki sebebi de ortadan kaldırmalıdır.

Bir idarecinin, bu iki sebebi ortadan kaldırmak için, şüphe yok ki, bir hayli düşünmesi, çalışması ve yorulması gerekecektir.

Bir sendikada, işleri o şekilde bölüştürmelidir ki, herhangi bir ferdin boş vakti olmamalı veya boş vakti olan şahsın ne yapacağını önceden kararlaştırılmış bulunmalıdır. Sendikaya oturmak, sohbet etmek için gelenlere de mutlaka yapılacak bir iş vermeli ya da onların fazla oturup meşgul etmeleri önlenmelidir.

İyi sendikacı ne kadar istemese de ortaya geçimsizlik çıktı mı, bu gibi durumlarda soğukkanlı hareket etmeli, geçimsizlik çıkaran şahısların üzerinde durmaktan ziyade bizzat geçimsizliği ele almalıdır. Kendisi ve geçimsizlik içinde bulunanlar hakikatın ve iyinin yollarını aramalıdır.

Camianızda geçimsizliği ortadan kaldırmak için kişiliğinizle çalışanlara rehber durumunda olan işçilerinize, işyerinde ve sendikal hayatta

işverenlerin, işçilerin birbirleriyle olan ilişkilerinde dürüst olmaları gerektiğini ve bu dürüstlükten herkesin kazançlı çıkacağını öğretiniz. Onlara geçimsizlik sahnelerinde haklarında, haksızında zarar göreceğini anlatınız.

Geçimsizlik ortadan kaldırıldığı zaman, her iki tarafında bundan fayda göreceğini izah ediniz.

Yönettığınız işçiler bu tutumunuzun asaletini ve isabetini derhal anlayacaklar ve size bu konuda yardımcı olacaklardır.

ERTESİ GÜNE İŞ BIRAKMAYINIZ :

İşler tamamen zamanında yapılmalıdır. Bir kere ihmal olunan bir iş, artık gelecek günlerin ihmallerine de yol açacaktır. Bir masada ve bir sendikada işler bir biri üstüne yığılmaya başladığı andan itibaren, artık başarı kazanmak değil, daima gerilemek söz konusu olacaktır.

İşleri bitirmenin tek çaresi şudur; günün işini o gün için tamamlamaktır. Esasen sendikaların işleri anında halledilmesi gereken işlerdir.

YETKİLERİNİZİ KAPTIRMAYINIZ :

Sendikada herkesin yetkileri, kanun ve tüzüklerle belli edilmiştir. Bazı zorunluklar yü-

zünden, arkadaşlarınızdan bazısına yetkilerinizden bir kısmını verebilirsiniz.

Mevzuatın müsadesi ve olayların zorunu kılması yüzünden yetkilerinizden bir kısmını devrettikten sonra, gerekirse bunları tekrar geri alabilirsiniz. Fakat gerek yetki vermek, gerekse yetkiyi geri almak konusunda atılım daima sizin elinizde bulunacaktır.

Fakat size yetkileri vermek konusunda, bu atılım yeteneğinizi elden kaçırmırsanız artık sendikada başkalarının elinde oyuncak hale gelirsiniz.

Sizin bilginiz ve rızanız olmadıkça, hiçbir yetkiniz bir başkası tarafından kullanılmamalıdır. Bu yetkileri elde sınıksız tutmak ve o yetkileri kimseye vermemek demek değildir. İdareci olarak yetkilerinizden bir kısmı, bazen elbetteki diğer unsurlar tarafından kullanılacaktır. Ama, buna bizzat siz müsaade edeceksiniz.

MAKAMINIZIN ADAMI OLUNUZ :

Bir sendikacı kendi makamının yükseklerine özenmeden önce, halen işgal ettiği makamının adamı olmalıdır.

Bir sendikacı önce, bulunduğu mevkie en büyük değeri vermeli, bu mevkiini sevmeli ve çevresindeki insanlara işgal ettiği mevkie bağlı olduğunu göstermelidir. Daha yüksek mevki-

lerin adamı olduğunu ileri süren ve bu fikre saplanan bir sendikacı önce bulunduğu mevkiide başarı sağlamalıdır.

ÇALIŞANLARI İNCİTMİYİNİZ :

Sendikalar çeşitli personeli istihdam etmeye başladılar. Seçimle gelenlerin dışında tayinle gelmiş araştırmacılar, hukuk müşavirleri, eğitimciler, sekreter yardımcılar, muhasebeciler, basın müşavirleri, santraller, daktilo ve teksirciler, odacılar, v.s.

Bütün personel iera kuruluşunun verdiği direktiflere uygun olarak çalışırlar. İdareci olarak siz çalışanlara yüklenmeyiniz. Çalışmalarından ötürü onları koşuyunuz ve elverdiği ölçüde ödüllendiriniz. Buna karşın onlar gibi çalışmayan unsurlara ikazlar yöneltiniz ve onları da aynı düzeye çıkartmanın çarelerini araştırınız.

Şüphe yok ki, çalışanlara yüklenmek bir idareci için yolların en kolayıdır. Ama iyi bir sendikacı bu yola itibar etmeyecek zor olanı seçecek ve şu halde çalışanları ödüllendirerek, çalışmayanları ise çalışmaya yöneltmek konusuna önem verecek ve bu takdirde de yorulacaktır.

Sendikacı olarak sendikada genel düzeyi daime en fazla başarı gösterenlerin seviyesinde bu-

lundurmaya gayret ediniz.

İŞİNİZLE İRTİBATINIZI MUHAFAZA EDİNİZ :

Görevi başından ayrılan sendika yöneticileri nerede bulunduğunu ve nerede bulunacağını devamlı olarak ve tam bir önemle haber vermezlerse, dalma derbeder idareci durumunda bulunacaklardır.

Gittiği yeri haber vermeyen bir sendikacı, diğer yönetici arkadaşlarının da aynı şekilde hareket etmelerine sebebiyet verecek ve bu yüzden sendika, işiyle ilişkisi bulunmayan insanların hafifliğine tâbi olacaktır.

Yönetici olarak bulunduğunuz yeri ve bulunacağınız mahalli mutlaka haber veriniz ve bazen gerekirse lazım gelen notları arkadaşlarınızın masasına bırakınız.

DÜRÜSTLÜKTEN AYRILMAYINIZ :

İdareci olarak bulunduğunuz her yerde yolsuzlukları önlemek hususunda çok hassas ve dikkatli bulununuz. En küçük bir yolsuzluk faaliyetini bile örtbas etmekten sakınınız. Yolsuzlukları önlemeye çalışırken bizzat kendiniz dürüstlükten bir milimetre olsun ayrılmayınız.

Dürüstlükten ayrılan bir sendika yöneticisi artık yolsuzluklarla mücadele edemeyecektir.

TELEFON KONUŞMALARINDA HAZIRLIKLI VE KIBAR OLUNUZ :

Telefon konuşmaları üzerinde titizlikle durunuz. Sendikada telefonla konuşurken, o anda sendikayı temsil etmekte olduğunuzu asla unutmayınız. Yabancılarla telefon görüşmesi yapan bir üyenin hatası, sendikaya karşı kötü duyguların meydana gelmesine sebebiyet verecektir.

Telefon konuşmaları yaparken, karşınızdaki ile alay ettiğinizi gösteren jestler odada bulunan kimseler üzerinde fena tesirler yaratır. Bunlar sizinle telefon görüşmesi yapmaktan çekinirler ya da sizinle telefonla görüşülürken bu jestlerinizi hatırlarlar.

Telefon konuşmaları sırasında tabii olmaya gayret ediniz. Ağır nezaket ve devam edip giden hürmet kelimeleri hem konuşmanın hayatini hem de şahsiyetinizi ortadan kaldıracaktır. Buna mukabli hürmet ve nezaket kelimelerini hiç kullanmamakta sizi kaba ve ruhsuz bir idareci durumuna düşürür.

Telefonla görüşülecek olan zatla ne zaman daha iyi konuşabileceğini mutlaka düşünmeli ve hesap etmelisiniz. Telefonla görüştiğünüz kimseyi, sendikaya karşı bir dost haline getirmeyi düşününüz.

Telefon görüşmesi sırasında vaadde bulu-

bir, söz verir ve fakat sonradan bu vaad ve sözden dönerseniz, artık kendi arkadaşlarınız bile, sizin telefon görüşmelerinize önem vermeyeceklerdir.

Telefonla konuşurken asla bağırıp, haykırmayınız ve muhatabınız sebebiyet verse bile ona hakaret etmekten sakınınız. Telefonda hemen yanınızda bulunan bir insanla konuşur gibi konuşunuz. Ve muhatabınızı kazanmaya bakınız.

Telefonda karşınıza çıkan şahsa, evvelâ kendinizi takdim ediniz ve sonra aradığınız şahsın ismini telâffuz ederek muhatabınızın o şahıs olup olmadığını sorunuz. Telefon görüşmesi sırasında karşınıza çıkan şahsa «Kimsiniz» veya «Neresi» gibi sualler sormayınız. Bu hususlarda çalıştırdığımız personeli de yetiştiriniz. Onlara doğru konuşma tarzlarının neler olduğunu söyleyiniz.

Telefon konuşması sırasında kelimeleri tam olarak telâffuz ediniz. Görüşmeyi önceden bildiğiniz halde, telefon kapandığı zaman söylemeyi unuttuğunuz bir husustan dolayı üzülürseniz, henüz telefon konuşmalarının nasıl yapılması gerektiğini tam olarak öğrenmemiş bulunduğunuza inanınız.

Eğer telefon eden sizseniz, ya da aranacağınızdan haberdarsanız yahut da aranacağınız tahmin ediyorsanız daha önceden, söyleyeceği-

niz hususları not ediniz.

Telefonda konuştuğunuz kimseye, kendinizi hasretmelisiniz. Hep karşınızdakini düşününüz ve hatalı bir konuşma yapmaktan sakınız.

İŞİNİZLE İLGİLİ MEVZUATI ÖĞRENİNİZ :

Gerek, genel iş hukuku mevzuatı ve gerekse temsil ettiğiniz işkolu ile ilgili mevzuatı herkesten iyi bilmek zorundasınız.

Sendikaya üye olmadan hatta işe başlar başlamaz ilk öğreneceğiniz bilgiler çalışma hayatı ile yakından ilgili mevzuat olmalıdır. Çalışma hayatınız ile ilgili mevzuat esprisini Anayasamızın Sosyal refah Devlet ve Demokratik düzen içinde kalkınma hedefinden alır.

Sendika yöneticileri olarak ilgili mevzuatı kendiniz öğrenmekle yetinmeyiniz. Eğitim çalışmalarına hız vererek üyelerinizin hepsinin aynı mevzuatı öğrenmelerini sağlayınız.

Bu hususta kazanacağınız başarı sendikacılıkta size en müsait havayı yaratacaktır. Artık bundan sonra sendikacılığın diğer kurallarını daha rahat uygulayabileceksiniz. Çünkü başarıların yolları ancak iş ve görevle ilgili mev-

Bu açıdan Sendikaların hukuk müşavirlerine olan ihtiyaçları açıktır.

İŞİNİZLE İLGİLİ İMKANLARI VE RAKAMLARI ÖĞRENİNİZ :

Bir sendikacı, kendi işkolu ve sendikacılıkla ilgili mevzuatı iyi öğrendikten sonra, bir de kendi işkolu ücret, fiyat durumlarını yurt ve dünya ekonomisinin gelişmeleri işletmenin ve memleketin imkânları ve rakamlarını bilmek zorundadır.

Ücret ve Sosyal Yardımlar, sosyal güvenlik, vergi işsizlik ve kooperatifçilik konuları sendikaların başlıca iştiğal konularıdır. Bu konuda oluşması istenilen hususlar memleketin ve dolayısıyla dünya ekonomik şartlarının imkânlarıyla sınırlıdır.

Dünya ve yurt ekonomisindeki gelişmeleri, bu gelişme sınıfı içinde çalışma hayatında ve ücret politikasında istenen değişimleri ve gerçeklerini kendi işkolunuzdaki oluşumu mümkün imkânları ve realiteleri tartışmağa her zaman hazır olmalısınız. Milli muhasebeyi işkolu ve işletmenizin mali durumunu ifade eden rakamları imkân dahilinde öğreniniz. Bu bilgilerinizi her an kullanacak bir durumda olunuz.

İşiniz ve görevinizle ilgili bu gibi bilgilere sahip olduğunuz takdirde hem üyelerinizin hak ve çıkarlarını gerçeklere dayananak savunmuş

hem de işverenlerle ya da diğer genel toplantılarda, imkânlar ve rakamlar hakkında konuşmuş ve gereken cevaplarda bulunmuş olursunuz.

Aynı zamanda bu gibi bilgileri, üyelerinize de mutlaka öğrenmelidirler. Onları bu yola sokmak sizin görevinizdir de.

Bu yüzden bu görevinizi başarıyla yürütmek için sendikanızda bir araştırma ve eğitim bürosu açmak zorundasınız.

ARKADAŞLIK VE DOSTLUĞA ÇOK ÖNEM VERİNİZ :

Sendikacılar ideal arkadaşlardır. Bir memlekette aşağı yukarı hemen bütün sendikacılar birbirlerini tanırlar.

Arkadaşlık ve dostluğa son derecede önem veriniz. Bir memleketin ve bir milletin ayakta durabilmesi ve bir memleketteki müesseselerin sağlam bir halde bulunması ancak arkadaşlık ve dostluk müessesesinin kuvvetiyle mümkündür. (Çıkar arkadaşlığı değil)

Bulduğunuz her yerde arkadaşlık ve dostlukların kuvvetlenmesi yollarını arayınız. Arkadaşlarınıza ve üyelerinize, bu duyguyu ve bu inancı aşılamaya çalışınız. Bütün üyeleriniz arkadaşlıklar ve dostluklar çerçevesinde çalışmalıdır.

Arkadaşlıkları ve dostluklarında sebatkâr ve vefalı olan ve diğer taraftan görevlerinde ciddi ve çalışkan hareket eden bir sendikacı, sendikadan ayrılrsa da asla unutulmayacaktır.

- Demokrasi
- Özgürlük
- Sosyal Adalet
- Sosyal Güvenlik
- Bağımsızlık

PETROL-İŞ

**sendika
liderliđi
sanatı**

PETROL-İŞ SENDİKASI YAYINLARI

**SENDİKA
LİDERLİĞİ
SANATI**